

Bed, bad, brood en spelen. Praktijktafel over vluchtelingen en vrije tijd – 22 april 2016, Brussel

Verslag praktijktafel 1: Brussels Young Wrestling Style

Algemene uitleg over project:

De sportclub Brussels Young Wrestling Style (BYWS) ontstond in de schoot van Buurtsport Brussel. Brusselse jongeren uit kwetsbare en moeilijk bereikbare doelgroepen komen er samen om te trainen. Sedert kort organiseren het Rode Kruis, Buurtsport Brussel en BYWS in de sportzaal van het Instituut Anneessens Funck ook worstellessen voor vluchtelingen. Het gaat voornamelijk over mensen die nog maar enkele dagen in Brussel zijn.

Nsimba Bafuka is clubverantwoordelijke van [Brussels Young Wrestling Style](#). **Roel Noukens** is stafmedewerker bij [Buurtsport Brussel vzw](#).

Buurtsport Brussel is verspreid over verschillende wijken. Het project is een kruisbestuiving tussen sociaal-cultureel werk en sport. 'Buurtsport is actief in Koekelberg, Molenbeek, de toffe buurten van Brussel', aldus Roel. Er zijn veel samenwerkingen met scholen in het kader van het naschools aanbod. Buurtsport is een opleidings- en tewerkstellingsproject. Er zijn organisch ook veel (vecht)sportclubs uit ontstaan. Daarnaast ook meisjesvoetbal in Molenbeek, een vrouwenzwemclub en natuurlijk Brussels Young Wrestling Style.

Simba doet zes verschillende disciplines in de vechtsport: judo, karate, jiu-jitsu. Hij is een bekend persoon in zowel Congo als Brussel. Simba werkt al 10 jaar bij Buurtsport.

Ontstaan?

Er zijn een heel aantal problemen waar zo'n 60% v/d jongeren in Brussel mee kampen. Wij willen daarop inspelen. Maar uiteraard werken we ook met jongeren die geen problemen hebben. Werken met mensen uit andere landen betekent dat zij de regels hier moeten leren kennen. Zij hebben andere culturele gedachten, via sportactiviteiten kunnen mensen zich integreren en aan de andere culturele regels aanpassen. Bijv. de manier van worstelen verschilt van cultuur tot cultuur. Soms is het agressiever dan in België. Sporters laten hun manier van worstelen voor een eerste keer zien, hoe er bijv. in Syrië geworsteld wordt. Simba helpt mensen te worstelen volgens de 'Brusselse manier'. Worstelen is volgens hem een spel, een contactsport, gebaseerd op dezelfde techniek als judo. De bedoeling van worstelen is niet vechten tot er bloed verschijnt. Dat zijn de regels van de straat, niet de regels in een sportclub. En die moeten mensen respecteren. Als je je erop richt om je tegenstander uit te schakelen heb je straks geen tegenstanders meer over. Dan blijf je alleen over in de club. En waar ben je dan nog kampioen van?

Positief vechten

Buurtsport werkt ook met vluchtelingen.

Simba: 'Ik snap ook de situatie van waaruit mensen vandaan komen. Zij hebben veel doden gezien en dit wordt langzaam normaal voor hen. Hier is er een andere cultuur, je moet de mensen respecteren. Ik zeg niet dat mensen moeten integreren, maar een sportactiviteit kan je daar wel bij helpen. We willen van het negatieve naar het positieve gaan'. Ons motto is: vechten doe je in de ring; niet op straat.

Simba is trainer, maar ook opvoeder van jongeren. 'Ik blijf praten met de jongeren om erachter te komen welke problemen zij hebben. Een aantal jongeren heeft bijv. problemen met justitie. Ze moeten respect hebben voor mensen binnen de club, maar ook voor mensen van buiten de club.'

'In Congo hebben we een andere vorm van worstelen. Stel twee mannen willen met dezelfde vrouw trouwen, dan gaan ze misschien beginnen vechten. Dat soort van vechten is niet met een verkeerde bedoeling. De sterkste mag de vrouw benaderen. Het is gericht op een spel, op plezier. Oké, jij was de sterkste, ik ga een andere tegenstander zoeken.

Ik doe een worsteloefening met een bal. Veel jongeren beginnen ertegen te *shotten*. Ze moeten kruipend met de bal naar het doel en zo scoren ze een doelpunt, niet met de voeten. Je mag elkaar geen pijn doen, niet aan de haren trekken, niet schoppen, enkel kruipen met de bal. Als je verliest geef je elkaar een hand.

Ik ken zelf de situatie van vluchtelingen. Ik leg altijd uit dat ze de situatie in het land waar zij nu wonen moeten respecteren. Je kunt niet beginnen met alles omgooien.'

Simba moet soms demonstreren wat wel en wat niet kan. Voorbeeld uit de voetbal: er is een vluchteling die een groot probleem heeft met verliezen. Hij geeft altijd al zijn teamleden de schuld van het verlies, nooit zichzelf. Als een ander teamlid scoort, vindt hij dat ook niet leuk. Simba legde tijdens een training eens de bal op de middenstip, zijn team doet niks en blijft stilstaan. Het team van de jongen kan zonder problemen scoren. Maar dat is toch niet leuk meer? Dan is het hele principe van voetbal om zeep. Hij begreep het en zei: 'Sorry meneer'. Nu is zijn houding veranderd.

Roel: 'Hij heeft een pedagogiek ontwikkeld om met die gasten om te gaan. Dat zorgt er ook voor dat de sportclub openstaat om met vluchtelingen te werken. Niet iedere club heeft de *know how* om daarmee om te gaan.'

Communicatie? Hoe recruteer je deelnemers?

Via partners zoals Het Klein Kasteeltje, het Rode Kruis en Fedasil. Deelnemers worden ook buurtgericht gezocht, via mond-tot-mond-reclame. Soms zijn deelnemers ook passanten, die even weg kunnen uit hun kamer. Even hun problemen kunnen vergeten.

Inbreng van deelnemers zelf aan het project? Hoe bepalend is hun rol? In welke fase van het project werden zij betrokken?

De jongeren worden zelf ook ingezet om bijv. jongere kinderen zelf te begeleiden en trainen.

Vragen vanuit publiek?

De grootstedelijke context heeft ook als doel dat we met verschillende sociale partners willen samenwerken. Brussels Young Wrestlers Style traint in een gedrocht van een sportzaal. Omdat Simba daar werkt weten de partners dat er een figuur actief is die dat kan dragen. Rode Kruis heeft de vraag gesteld en via Buurtsport zijn we in contact gekomen met Het Klein Kasteeltje (van Fedasil).

Zijn korte contacten met vluchtelingen soms problematisch? Mensen die maar 1 keer of een paar keer komen?

Simba: De opvolging is soms problematisch, bijv. als zij weg moeten naar een ander centrum. Ik blijf praten met de jongeren, ook al zijn ze soms gesloten. Met mijn manier van sporten... daar hoort praten bij. Aan sommige jongeren zie je niet meteen dat ze vanbinnen vreselijke dingen denken en voelen. Volgens die jongeren is iedereen slecht, behalve de sport. En dat is een probleem, want die jongen komt maar voor 2 uur per week bij mij. Ik vraag dan aan de ouders of ik met die jongere mag praten. Ik betrek hem bijvoorbeeld bij trainingen van jonge kinderen. Ik bescherm hem, hij beschermt zelf de kleinere kinderen. Hij doet dat heel goed. Vorige week belde zijn papa mij: Simba, merci! Als hij thuiskomt praat mijn zoon weer met mij. Vroeger bestonden wij als ouders niet voor hem. Dat is het werk dat ik doe. Ik doe dit werk met mijn hart, ik doe het niet voor het geld. In andere clubs in Brussel werkt dat soms niet zo, die werken voor het geld.

Zijn de groepen van vluchtelingen en andere jongeren gemengd?

De groepen zijn gemengd. Enkele jonge gasten geven mee trainingen. Omdat de club zo organisch is ontstaan is het een afspiegeling van de wijk waarin hij zich bevindt. De spelletjes die we doen lenen zich voor een heel breed doelpubliek.

In onze maatschappij zijn er mensen die het goed voorhebben met vluchtelingen en anderen die veel kritiek hebben; Vinden mensen in de club de nieuwkomers soms een bedreiging?

'Nooit.' Als ik een nieuwe jongen binnenbreng die een slechte manier heeft om te antwoorden, dan vraag ik aan de groep om begrip te hebben voor deze jongen en geduldig te zijn. We laten altijd weten dat iedereen welkom is en dat het hun opdracht is om naar de buitenwereld toe het positieve imago van de club hoog te houden.

Vraag Circusplaneet in Gent: hoe zorg je dat de aandacht tijdens de training niet verslapt door taalbarrières?

Ik demonstreer altijd hoe het moet en zij volgen dat/doen dat na. Ik geef geen aanwijzingen van de zijlijn. Een opwarming met basketbal kan ook. Als we verschillende teams maken kiezen ze altijd voor een team van mensen van dezelfde afkomst. Congolezen vormen een team met Congolezen, Afghanen zoeken Afghanen op... Ik geef aan dat als je naar deze sportzaal komt, dat iedereen dan met iedereen speelt. Dus dan gooi ik de teams door elkaar.

Belangrijke opmerkingen thematisch?

Vraag vanuit Buurtsport Gent: wij proberen toeleiding te doen naar sportaanbod en linken te leggen tussen clubs en welzijnsorganisaties. Je hebt altijd een voorzitter van een club die zegt: stuur ze maar naar ons, dat is goed voor onze gasten. Maar die gasten denken soms: het is onze club en die zien dat minder zitten.

Bij de cricketclub werkt het bijvoorbeeld heel goed. Dat zijn allemaal mensen die van over de hele wereld komen. Een modale voetbalclub echter, is nog lang niet laagdrempelig.

Het probleem in Brussel is soms dat je geen goede locatie hebt en ook geen zeggenschap hebt over die locatie. Vaak zit het in een schoolgebouw met een directie die een heel andere visie heeft op vechtsport. BBA is een club die uit buurtsport Brussel is gegroeid en is verzelfstandigd.

Opmerking vanuit Tumult: wij bieden animatorcursussen aan. Het lukt vaak niet direct om Vlaamse spelletjes uit te leggen. Dat lukt dan wel door het voor te doen en met een minimaal aantal regels te beginnen. Je bouwt het spel op in laagjes.

Verslag: Irene Wensveen